

هو الحکیم الثالیم

خردنامه صدرا

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه اسلامی

سال ۲۲، شماره ۲؛ پیاپی ۸۶

زمستان ۱۳۹۵

صاحب امتیاز: بنیاد حکمت اسلامی صدرا
مدیر مسئول و سردبیر: آیت الله سید محمد خامنه‌ای

هیئت تحریریه

آیت الله سید محمد خامنه‌ای..... رئیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا
دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر احمد احمدی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر غلامرضا اعوانی..... استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر رضا داوری اردکانی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر کریم مجتهدی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر سید مصطفی محقق داماد..... استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر مقصود محمدی..... دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، کرج

ویراستار..... دکتر مقصود محمدی
مدیر اجرایی..... مهدی سلطانی گازار
مترجم انگلیسی..... دکتر رؤیا خوئی
ویراستار انگلیسی..... دکتر علی نقی باقرشاھی

شایا : ۰۸۷۴ - ۰۱۵۶۰

نشانی: تهران، بزرگراه رسالت، روپرتوی مصلأ، مجتمع
امام خمینی(ره)، ساختمان ۱۲، بنیاد حکمت اسلامی صدرا

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹

دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳

تلفن: (مقالات) ۸۸۱۵۳۲۲۱

(اشتراک و فروش) ۸۸۱۵۳۵۹۴

پست الکترونیک: siprin@mullasadra.org

پایگاه اینترنتی: www.mullasadra.org

فهرست مطالب

سرمقاله.....	۳
مبانی فلسفی تربیت انسان در حکمت متعالیه.....	۵
سیدمهدی میرهادی، دکتر حسنعلی بختیارنصرآبادی، دکتر محمد نجفی	
تأملی در قواعد و روش‌شناسی تأویل در منظومه عرفانی ابن عربی.....	۱۹
دکتر نفیسه اهل سرمدی	
الهیات تزییه‌ی از دیدگاه قاضی سعید قمی.....	۲۳
دکتر انشاء الله رحمتی	
اضلاع تربیت در هندسه صدرایی؛ با تأکید بر چهارگانه مراحل، اهداف، اصول و روشها.....	۴۹
دکتر محمدرضا شمشیری	
خلاقیت نفس و مبانی انسان‌شناختی آن در حکمت متعالیه.....	۶۹
فاطمه استثنایی، دکتر سید مرتضی حسینی شاهروdi، دکتر جهانگیر مسعودی	
ملاصدرا؛ از تشکیک عامی تا توحید خاصی.....	۸۷
دکتر عبدالعلی شکر، مرتضی حامدی	
تبیین عرفانی ملاصدرا از نظریه وحدت شخصی وجود.....	۱۰۱
دکتر منیره سید مظہری، علیرضا اسودی	

۱. بنابر تأییدیه شماره ۳/۱۳۷۰۸۵ مورخه ۹۱/۰۷/۰۲ از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، خردنامه صدرا دارای درجه علمی-پژوهشی است.

۲. خردنامه صدرا در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شود:
– پایگاه استادی علوم اسلامی؛
– پایگاه مجلات تخصصی فلسفه جهان؛

Philosopher's Index

– پایگاه مجلات تخصصی نور؛
– بانک اطلاعات نشریات کشور؛ Magiran

راهنمای تدوین مقاله

- خردنامه صدرا بطور تخصصی فقط مقالاتی را که مربوط به حوزه فلسفه و علوم عقلی، مستدل و مستند به منابع معتبر باشد، برای چاپ میپذیرد.
- مقالات ارسالی باید مبتنی بر تحقیق و حاوی نکته‌ی بدیع و ابتکاری باشد، از نظم و انسجام منطقی لازم برخوردار باشد و اصول نگارش و اصالت زبان فارسی در آن بدقت رعایت شود.
- مقالات باید دارای چکیده (حدود ده سطر) و کلیدواژگان (حداکثر ده واژه) بوده و چکیده و کلیدواژگان انگلیسی نیز به آن ضمیمه شده باشد.
- لطفاً در ابتدای مقاله، عنوان مقاله، نام نویسنده، رتبه علمی و محل فعالیت (هرکدام بدو زبان فارسی و انگلیسی) و نیز نشانی بصورت دقیق در برگه‌یی جدآگاهه ذکر گردد.
- چنانچه مقاله برگرفته از پایان نامه یا طرح پژوهشی باشد یادآوری آن در ابتدای مقاله الزامی است.
- مقالات به رایانه‌ی (ایمیل) مجله ارسال گردد. حتماً موقم شود «مربوط به خردنامه صдра».
- رعایت اصول نشانه‌گذاری و ذکر نامه‌ای غیرفارسی بزبان اصلی و نیز بر جسته کردن نقل قولها ضروری است.
- مقالات ارسالی نباید قبلاً در جایی بچاپ رسیده باشد و ارسال آن نیز برای خردنامه صdra تعهدی نسبت به چاپ ایجاد نمیکند اما خردنامه از حق تجدید چاپ و نیز نشر مقالاتی که پس از داوری دقیق و تأیید هیئت تحریریه بچاپ برسد، بصورتهای رایج دیگر بزبان فارسی و دیگر زبانها برخوردار خواهد بود.
- مقالات ارسال شده بهیچ وجه مسترد نخواهد شد.
- خردنامه صدرا در ویرایش مطالب با حفظ محتوا و مفاد آزاد است.
- مسئولیت محتوا و مضمون مقالات بعده مؤلف است و چاپ آن در این فصلنامه تنها برای عرضه و تلاقي افکار است و دلیل بر تأیید آن نیست.
- ارجاع به آثار ملاصدرا باید منطبق بر چاپ بنیاد حکمت اسلامی صدرا باشد.

شیوه ارجاعات

- ارجاعات در خردنامه صدرا بصورت پاورقی است؛ با ذکر نام خانوادگی نویسنده، نام کتاب، شماره جلد، شماره صفحه.
- در مواردی که بلافضله به منبع قبلی ارجاع داده شود از کلمه همان و شماره صفحه و در صورتی که شماره صفحه نیز یکی باشد از واژه همانجا استفاده شود.
 - در مورد مجلات و مجموعه مقالات عنوان مقاله ذکر گردد.
 - در ارجاع به منابع غیرفارسی، عنوان اصلی کتاب ذکر شود. بجای واژه‌های همان و همانجا نیز بترتیب از علامتهاidem (بصورت ایتالیک) استفاده شود.
 - در فهرست منابع، مشخصات کامل کتاب‌شناسی هر منبع بصورت زیر فهرست گردد:
 - کتابها: نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، متترجم، محل نشر، ناشر، سال نشر.
 - مثال: مطهری، مرتضی، مسئله شناخت، تهران، انتشارات صдра، ۱۳۸۰.
 - مجلات: نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، نام مجله (بصورت سیاه و ایتالیک) سال، شماره مجله، سال نشر.
 - مثال: اعوانی، غلامرضا. «چرا ملاصدرا را صدرالمتألهین نامیده‌اند؟»، خردنامه صдра، ۲، ۱۱، ۱۳۸۴.
 - مجموعه مقالات: نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، گردآورنده یا ویراستار، محل نشر، ناشر، سال نشر.
 - مثال: ابراهیمی دینانی، غلامحسین، «جایگاه ملاصدرا در فرهنگ علوم عقلی»، مکتب ملاصدرا و فلسفه‌های غربی، زیرنظر سید محمد خامنه‌ای، تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۳۸۵.
 - در مورد منابع غیر فارسی نیز بهمین شیوه عمل شود.

یکی از وقایع گزارش شده سیاسی – و بظاهر فرهنگی – کشور ما و تردستیهای مسئولین امضای سندی بنام سند ۲۰۳۰ میباشد؛ بمنظور تعریف وضع آموزشی آینده کشور، این سند در کمیسیونی در یونسکو با مضای نمایندگان ایران رسیده و بموجب آن، همنگ شدن ایران با جهان در زمینه آموزش و پرورش جوانان، زمینه اصلی بوده است. حسب شنیده‌ها، هیچیک از مراکز بالادستی و رسمی و قانونی مرتبط با امور فرهنگی، مجلس شورای اسلامی یا مرجع قانونگذاری دیگری از این قرارداد حساس و پر زیان، یا اطلاعی نداشته یا رسماً مورد مشورت قرار نگرفته و دعوت به مشارکت در تصمیم‌گیری نشده‌اند.

این بیگانه‌انگاری و دور از ماجرانگه داشتن مراکز قانونی و مسئولین امور فرهنگی از سوی برخی کارگزاران دولتی، پدیده باور نکردنی و عجیبی است که متأسفانه در پیش و پس قراردادهایی همانند آن، اندک اندک در این کشور به عادت تبدیل می‌شود و صورت نهادینگی بخود می‌گیرد و نوعی یاغیگری در روابط خارجی، در جای اطاعت از قانون و پیروی از سیاستها و سیاستگذاران مسئول مینشیند و سر به ناکجا آباد خواهد زد.

عجیب بودن این قرارداد سیستم بنياد از نظر حقوقی و اسلامی، هنگامی بیشتر می‌شود که به محتوای آن توجه شود؛ محتوایی که مضمون پروتکولهای صهیونیسم و فتاوی و اهداف تلمود یهود است که اصرار به فساد کشیدن جامعه بشری و ویرانسازی بنیان خانواده و نشر

فساد و فسق و اصول غیراخلاقی و مانند اینها دارد و دولتهای تابعه خود را در غرب، در ظاهر و قالب مسلک لیبرالی به ویرانسازی اصول اخلاق و تمدن و تهذیب و ادار میکند و سازمانی بین المللی و بظاهر خوشنام نیز گهگاه عامل و ابزار دست آنها میشود.

ما از دولتها و ملتها یکی در جهان که از آئین و فرهنگ اصیل دینی پیروی نمیکند - یا اصولاً چنین آئین و فرهنگی ندارند - انتظاری نداریم اما از دولتی که نماینده ملت مسلمان میباشد و از اصل ولایت وابسته به امامان بحق شیعه پیروی میکند و مشروعیت خود را از آن گرفته و رهبرانی چون امام خمینی (ره) داشته‌اند و دارند، در حیرتیم که چگونه این تناقض عجیب بین قانون کشور و کردار سیاسی خود را در نمی‌یابند!

ملت و جامعه ایرانی که در طول قرن‌های گذشته - بویژه پس از اسلام و بطور اخص پس از انقلاب اسلامی ایران - همواره علمدار فرهنگ و اخلاق و تمدن و تربیت نسل‌های بشر بوده و امروز نیز میتوان ادعا کرد که تنها پایگاه این اصول و خصایص انسانی و مسئول‌گشتنی و تبلیغ آن در جهان میباشد، چرا باید از فرهنگ صهیونیستی و تلمودی و سیاستهای شیطانی برخی از دول غربی و سازمانهای وابسته به آنها پیروی کند و کدام عقل سلیم اجازه میدهد که حکمت راستین سعادتساز اسلامی و قرآنی را به کناری بگذارند و بیخردی و بدبوختی و سقوط و انحطاط اخلاقی غربی را ترویج کنند و کدام انسان عاقل و رشید (غیرسفیه) بجای ترجیح راجح - که اصل فطری بشر است - «مرجوح» و ضدفترت را ترجیح و اولویت میدهد و اصولی قرآنی همچون «نفی سبیل» و رد سلطه دشمن کافر کیش را پشت گوش می‌اندازد؟ بدیهی است که سیاست و نظام حکیمانه، الهی و اسلامی ایرانی و اصول و قواعد آن هرگز اجازه چنین پیوندی را با دشمن صهیونیستی نمیدهد و امروزه که ملت‌های آزاده و نوآندیش به حکمت و آئین فطری نظام جمهوری اسلامی ما روی آورده‌اند و فوج فوج به حمایت ما و مخالفت با نظامهای دولتی و اجتماعی خود برخاسته‌اند، بسیار دور از خردمندی است که به سیاست اقلیتی مستکبر و مرتজع صهیونیستی تسلیم شود. ملت رشید ایران، هرگز تسلیم این فضیحت و ننگ نخواهد شد چراکه «هیهات منا الذله» شعار همیشه‌این نظام بوده و هست.